

opusdei.org

Ako vo filme: Žiť z viery

Pri rozmnožení chlebov a rýb Ježiš pozýva apoštolov, aby nežili podľa vlastných ľudských výpočtov, ale dôverovali v Boží dar.

08.08.2025

Správa o smrti Jána Krstiteľa hlboko zasiahla Pána. Prišiel nás oslobodiť od hriechu, ktorý poznačil ľudskú prirodzenosť, a túto prirodzenosť si chcel úplne osvojiť. No práve preto, že okrem hriechu ju prijal až do posledných dôsledkov, neostala mu

ľahostajná ani táto nová skúsenosť zla, ktorá sa môže ukryť v ľudskom srdci. Pocítil potrebu utiahnuť sa na pokojné miesto, kde by sa mohol v tichu modliť a rozjímať (porov. Mt 14,13).

Avšak „keď vystúpil na breh, uvidel veľký zástup a zľutoval sa nad nimi“ (Mt 14,15). Zvyšok dňa venoval tým ľuďom – ich dušiam aj telám: učil ich mnohým veciam a uzdravoval chorých. Pán túto situáciu nevyvolal, jeho zámerom bolo iba modliť sa a odpočinúť si. No jeho kňazské srdce neprepáslo nečakanú príležitosť poslúžiť druhým.

Disproporcia

Ľudia už celé hodiny počúvali Učiteľove slová. Medzi učeníkmi začínal rásť nepokoj: čo sa stane, keď si zástup uvedomí, že už nemá čas dostať sa na miesto, kde by si mohol zaobstaráť jedlo? Možno sa súčasné nadšenie zmení na sklamanie alebo

dokonca na hnev. Preto potichu pristúpili k Ježišovi a upozornili ho: „Toto miesto je pusté a čas už pokročil. Rozpusť zástupy, nech sa rozídu do dedín kúpiť si jedlo“ (Mt 14,15). Postoj apoštolov bol plný zdravého rozumu: Títo ľudia majú potrebu a treba im dať možnosť ju uspokojiť, kým nie je neskoro. No pravdepodobne nečakali odpoveď, ktorú im dal Pán: „Nemusia nikam chodiť; vy im dajte jesť“ (Mt 14,16)! Inými slovami: Ich problém je aj vašim problémom, vyriešte ho vy.

Apoštoli neprišli k Ježišovi, aby sa zbavili zodpovednosti. Nechceli sa vyhnúť ťažkosti. Bola to jednoducho úloha, ktorá ich presahovala natoľko, že im ani nenapadlo, že by sa mala týkať ich. Samozrejme, ľudí im bolo ľúto, ale čo viac mohli urobiť? Preto ich Pánove slová zaskočili: „My? My im máme dať jesť? Veď aj mzda za dvesto dní práce by bola smiešne

malým množstvom chleba pre taký zástup!“

Učiteľ však neustúpil. Chcel, aby si túto farchu zobrali na plecía:

– Koľko máte chlebov? Choďte sa pozrieť.

Apoštoli uznali nedostatok svojich prostriedkov:

– Máme päť a dve ryby.

– Prineste mi ich sem.

Možno si apoštoli na tento rozhovor spomenuli o niekoľko rokov neskôr, keď boli uprostred práce evanjelizácie. Aj tá úloha prevyšovala ich ľudské schopnosti. Ale od Pána sa naučili nepodľahnúť nedostatku prostriedkov: ak mali len päť chlebov a dve ryby, s tým museli čeliť výzve. Jediné, čo chce Ježiš, je, aby sme mu položili k nohám to, čo máme, čo môžeme urobiť, a

nenechali sa znechutiť tým, čo nemáme, alebo tým, čo prevyšuje naše možnosti.

„[Ježiš] vzal päť chlebov a dve ryby, pozdvihol oči k nebu, dobrorečil, lámal chleby a dával učeníkom a učeníci zástupom“ (Mt 14,19). Stačilo pre všetkých a dokonca zostalo tolko, že bolo treba dvanásť košov na zvyšky. „Zázrak sa neudeje z ničoho, ale zo skromného daru jednoduchého chlapca, ktorý sa podelí o to, čo mal so sebou. Ježiš od nás nežiada to, čo nemáme, ale ukazuje nám, že ak každý ponúkne to málo, čo má, môže sa stať zázrak: Boh dokáže rozmnožiť náš malý skutok lásky a urobiť nás účastnými na svojom dare.“^[1]

Prekonať závrat

Nie je ľahké pochopiť, ako sa stal ten zázrak. Možno nám pripadá zarážajúce myslieť si, že kopa chlebov a rýb sa zrazu rozmnožila a

to, čo bolo málo, sa stalo nadmierou, k obdivu všetkých. Iná, menej okázalá možnosť však pomáha jasnejšie vnímať ponaučenie, ktoré Kristus pravdepodobne chcel odovzdať.

Mohlo sa stať, že Pán dal viacerým apoštolom časť kúskov chleba, aby ich rozdali medzi zástup. Ľahko si ich možno predstaviť – azda plných rozpaku – ako začínajú dávať blízkym ľuďom maličké kúsky chleba a rýb s úmyslom, aby sa ušlo čo najväčšiemu počtu ľudí. Možno musel Pán niektorého z nich povzbudiť, aby bol veľkorysý a dal ostatným všetko, čo potrebovali.

Začali teda štedro rozdávať tie chleby a postupne si začali uvedomovať zázrak. V ich košíku sa nikdy výrazne nezvýšilo množstvo chleba; vždy ho bolo málo a vždy sa zdalo, že vystačí už len pre pár ľudí. Ale vystačil pre všetkých a ešte aj ostalo. Aj mannu

nebolo možné zhromažďovať (porov. Ex 16, 17–20): Boh chcel, aby tí, ktorí tento pokrm dostávali, nestratili vedomie, že ide o Boží dar, a aby sa naň spoliehali, namiesto hľadania čisto ľudskej istoty. Možno preto chcel Pán, aby apoštoli prežili podobnú skúsenosť. „Ježiš prejavuje svoju moc, ale nie okázalým spôsobom, ale ako znak lásky, štedrosti Boha Otca voči svojim unaveným deťom v núdzi“^[2].

Pre tých prítomných, ktorí si uvedomili, čo sa stalo, to bolo dôvodom na úžas a obdiv. Pre apoštolov to bola jasná lekcia viery. O niekoľko mesiacov neskôr ich Pán požiada, aby na svoje plecia vzali úlohu ohlásiť radostnú zvesť miliónom duší: „Chodte do celého sveta a hlásajte evanjelium všetkému stvoreniu“ (Mk 16, 15). Nepochybne pocítili, že ich to presahuje: kto boli oni? Čo mohli urobiť? Nebolo by rozumnejšie klásť si ciele, ktoré sú v

ich dosahu? Vtedy si mohli spomenúť na to, čo zažili. Mohli si pripomenúť, že ich Pán požiadal, aby urobili súpis svojich prostriedkov; pre neho bolo jedno, či nasýti zástup piatimi chlebmi, alebo bez jediného chleba, ale chcel ich naučiť, aby dali všetko, čo majú. Mohli si uvedomiť, že Ježiš nedovolil, aby nedostatok prostriedkov znížil cieľ, ktorý im navrhol; neuspokojil sa so symbolickou pomocou, ktorá by problém nevyriešila. Mohli si tiež zapamätať, že ich prostriedky boli vždy skromné... ale nakoniec stačili. Napokon by sa naučili, že pri šírení evanjelia nemajú byť rozhodujúce ich schopnosti – hoci ich majú skúmať – ale potreby duší.

Apoštoli sa nechali osloviť Božím smädom po dušiach vo všetkých prostrediach a povolaniach. Neodkladali začiatok tejto úlohy, kým by nemali všetky potrebné chleby. Určite pocítili silnú neprimeranosť

medzi svojimi schopnosťami a tým, čo si mysleli, že od nich Pán žiada. Aj my môžeme pocítiť akýsi závrat, pocit bezmocnosti či neistoty, ktorý nemusíme chápať ako dôkaz, že nám chýba viera. Naopak, môže to byť prejav toho, že Božia láska nás pohýňa ďalej, než si vieme predstaviť. Ako apoštolov, aj nás Pán vedie ďalej než k našim úbohým výpočtom.

Viera, s ktorou Pán očakáva, že budeme konať, nespočíva v istote, že sa naše schopnosti rozmnožia. Skôr ide o to, položiť svojich päť chlebov do Božej služby, konať, akoby tie chleby stačili, aj keď počas toho stále cítime svoju obmedzenosť. Život viery sa neprejavuje v pocitoch, ale v skutkoch, aj keď sa tie pocity zdajú byť v protirečení tým základným istotám, o ktoré sa opiera celé naše konanie. „Kresťanský optimizmus nie je ani pozeraním sa cez ružové okuliare, ani ľudskou dôverou v to,

že všetko dobre dopadne.— Je to optimizmus, ktorý vyviera z nášho vedomia slobody a z dôvery v moc milosti; optimizmus, ktorý nás vedie k náročnosti voči sebe samým, k úsiliu v každom okamihu odpovedať na Božie volanie“^[3].

Viera kresťana nie je naivita toho, kto si neuvedomuje ťažkosti a preto verí, že všetko dobre dopadne. Viera plodí optimizmus, ktorý má korene v uvedomení si slobody, teda ktorý stojí a živí sa vedomím, že veci môžu dopadnúť zle a niekedy aj dopadnú zle, lebo ľudská sloboda – naša i iných – nebude vždy chcieť to, čo chce Boh. Je to preto optimizmus, ktorý nás vedie k snahe v každom okamihu odpovedať na Božie volania, aj keď vieme, že ani tak nebudeme mať istotu, že všetko sa vyvinie priaznivo.

Viera nespočíva v pocite dôvery, že veci pôjdu dobre. Je to skôr istota, že

nech idú akokoľvek, Boh je pri mne a použije ich v môj prospech, v prospech tých, ktorí ma obklopujú, a celej Cirkvi. Inými slovami: Boh nečaká, že všetko, čo robím, sa mi vydarí, ani ja nečakám od Boha, že keď urobím, čo mám, všetko dopadne priaznivo. Boh očakáva, že budem dôverovať, že ma nikdy neopustí, a preto chce, aby som urobil, čo je v mojich silách, aby veci dopadli dobre. A ja mám istotu, že keď robím, čo On chce, dosahujem cieľ, ktorý je v mojom živote naozaj dôležitý, aj keď to neprinesie vždy pozitívny výsledok. Niektoré veci sa pokazia, ale budem sa držať rady svätého Pavla: „Nedaj sa premôcť zlu, ale dobrom premáhaj zlo“ (Rim 12,21) a preto, napriek všetkému, dobro bude víťaziť: *omnia in bonum!*

Pán zveril Cirkvi a každému kresťanovi veľké poslanie. Je prirodzené, že cítime, ako nás presahuje, a dokonca, že pri

pomyslení naň sa niekedy cítime zavalení. Táto scéna nás znova upozorní, že Pán očakáva, aby sme – ako apoštoli – zapojili do apoštolského poslania všetky svoje schopnosti. A očakáva aj to, aby sme začali robiť, čo môžeme, bez toho, aby nás ovládala starosť, či dokážeme prácu dokončiť. Nedostatok našich chlebov a rýb nesmie brániť tomu, aby sme urobili to, čo je v danej chvíli v našich rukách: Boh sa postará o to, čo príde potom. Tak budeme, aj keď sa nebudeme cítiť istí, v skutočnosti žiť z viery.

.....

[1] Benedikt XVI, Príhovor počas modlitby Anjel Pána, 29-VII-2012.

[2] František, Príhovor počas modlitby Anjel Pána, 2-VIII-2020.

[3] Sv. Josemaría, Vyhňa, č. 659.

Julio Diéguez

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/ako-vo-filme-zit-z-viery/](https://opusdei.org/sk-sk/article/ako-vo-filme-zit-z-viery/)
(10.12.2025)